

„CZYSTE ŚRODOWISKO W NASZEJ GMINIE”

Pakiet edukacyjny
na temat selektywnej zbiórki odpadów
jako aktywnej formy ochrony
środowiska naturalnego
przygotowany przez nauczyciela przyrody
PSP Sucha Klaudię Nocoń

INFORMACJE TEORETYCZNE O OBOWIĄZUJĄCYCH AKTACH PRAWNYCH NA TEMAT SEGREGOWANIA I RECYKINGU ODPADÓW

Prawo krajowe

- Ramowa dyrektywa dotycząca odpadów (dyrektywa 75/442/EWG zmieniona dyrektywą 91/156/EWG i dyrektywą 91/689/EWG);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach;
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny;
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami;
- Ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. z 2001r. Nr 63 z późn. zm.);
- Dyrektywa 99/31/WE dotycząca składowisk odpadów (zalecenia zostały y odzwierciedlone w prawodawstwie polskim);
- Dyrektywy 89/429/EWG, 94/67/WE oraz 2000/76/WE dotyczące spalania odpadów zostały transponowane do prawa polskiego poprzez ustawę o odpadach oraz szereg aktów wykonawczych do tej ustawy.

Prawo lokalne.

Uchwała nr XXXI/236/2013 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 27 lutego 2013r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Strzelce Opolskie

Uchwała nr XXXI/225/2013 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 27 lutego 2013r. w sprawie ustalenia wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami na terenie gminy Strzelce Opolskie

Uchwała nr XXVIII/199/2012 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 28 listopada 2012r. w sprawie określenia sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie pobierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i ich zagospodarowania

Uchwała nr XXVIII/201012 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 28 listopada 2012r. w sprawie określenia terminu częstotliwości i trybu uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Uchwała nr XXXII/245/2013 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 22 marca 2013r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

ZABAWY I GRY EKOLOGICZNE DLA DZIECI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

1. Układanie zagadek przez dzieci.

Tematy do zagadek np. recykling, segregacja śmieci, kosze itd.

Cele :

- pobudzanie aktywności ,
- wdrażanie do prawidłowego formułowania pytań.

Przebieg zabawy:

Uczniowie dobierają się w pary. Każda para wybiera 5 haseł i układa zagadki. Później uczniowie odczytują je , a pozostali odgadują.

2. Zabawa ruchowa-śmieciowy berek.

Opis zabawy. Każde dziecko ma jakiś śmieć, odpad- na niby. Jeśli Berek go złapie musi odpowiedzieć złapanemu dziecku do jakiego kosza je wrzuci lub co z tego odpadu można wykonać.

3. Wysypisko na bibule

Celem zabawy jest uświadomienie niebezpieczeństwa związanego z przenikaniem substancji wypłukiwanych ze śmieci do wód gruntowych.

Miejsce zabawy: sala lub teren

Na długim pasku bibuły należy namalować tuszem Lu czarna farbą plamy-są to śmieci. Pozostała część bibuły to domy, pola uprawne, lasy. Pod wysypiskiem jest oczywiście ziemia i woda gruntów. W czasie dobrej pogody wydaje się że wszystko jest w porządku. . Następnie dzieci używają niewielkiej ilość wody symulując deszcz spryskują czarne plamy . Czarne plamy się powiększają i łączą. Woda jest doskonałym rozpuszczalnikiem i kiedy przepływa przez wysypisko wypłukuje niebezpieczne substancje chemiczne i przenosi je gdzie indziej.

4 Uwolnij się od śmiecia

Celem zabawy jest uzmysłowienie dzieciom jakie mogą być dla zwierząt skutki zaplątania się w porzucone przez ludzi śmieci.

Potrzebne rzeczy- gumki recepturki

Dzieci podnoszą ręce-palce to dziób ptaka, dłoń-głowa, a przedramię-szyja. Oto ptak wodny który szukając w wodzie pokarmu zaplątuje się w porzuconą sieć. Dzieci zakładają na nadgarstek gumkę i próbują się z niej uwolnić nie używając zębów drugiej ręki. Dzieci powinny się zastanowić jak się czuje ptak który nie potrafi się uwolnić z sieci

5. Teatrzyk odpadowy

Zabawa przeznaczona jest dla dzieci powyżej 9 lat

Miejsce -sala lub teren

Celem zabawy jest nauka prawidłowego zachowania

Dzielimy dzieci na małe grupy kipo kilka osób. Każda grupa dostaje słowa klucze np rodzina-piknik-śmieci-ogień. Zadaniem każdej grupy jest przygotować inscenizację która będzie zawierała słowa klucze. Np. Oto rodzina wybrała się na piknik. Tata umył nad jeziorem samochód. Pozostała część rodziny podczas posiłku wyrzuciła mnóstwo śmieci do jeziora i obok. dzieci rozpalili tam ognisko, aby spalić śmieci. Niestety trawa była sucha i doszło do pożaru.....

6. Ekonowiny

Miejsce sala lub w terenie

Zabawa przeznaczona jest dla dzieci powyżej 9 lat

Cel zabawy:

Zmiany w przyrodzie w przyszłości

Klasę dzielimy na kilka grup. Zadaniem każdej grupy jest przygotowanie Eko-epsresu na temat zmian w przyrodzie w np. 2050 roku. Zadaniem każdej grupy jest przygotowanie trzech dobrych wiadomości i trzech złych. Zadanie wymaga od uczestników analizy sytuacji obecnej i zastanowienia się nad możliwym jej rozwojem.

7. Babka bakaliowa

Cel zabawy-przybliżenie problemu dewastacji środowiska w wyniku eksploatacji złóż mineralnych.

Do tej zabawy jest potrzebna babka bakaliowa rodzynkami, orzechami, wiórkami, migdałami itd. , która symbolizuje Ziemię bogatą w surowce. Dzięki tej smacznej symbolice dzieci dowiedzą się jaki wpływ ma górnictwo na środowisko. Na początku dzieci oglądają babkę i zastanawiają się jakie składniki zostały zużyte do jej wypieku. Później

wykałaczkami wyciągają z ciasta bakalie , które symbolizują złoża surowców. Po wydobyciu smacznych surowców dzieci przyglądają się babce, która jest zniszczona tak jak nasza planeta po wydobyciu cennych surowców.

Doświadczenia przyrodnicze

1. Oddziaływanie detergentów i benzyny na kiełkowanie i wzrost roślin

Nasiona rzeżuchy ogrodowej umieszczamy na kilku talerzykach pokrytych ligniną. Jeden rzeżuchę podlewamy wodą , drugą wodą z proszkiem do prania, trzecią wodą z benzyną. Uczniowie obserwują kiełkowanie i wzrost , wygląd rzeżuchy podlewanej trzema różnymi cieczami.

Wniosek: benzyna i detergenty hamują kiełkowanie i wzrost rzeżuchy.

2. Jaki odczyn mają zanieczyszczenia powietrza w mojej okolicy?

Zamiast papierków lakmusowym w doświadczeniu wykorzystany zostanie wywar z czerwonej kapusty, liście z różnych miejsc, nóż , zlewka pipeta, woda destylowana

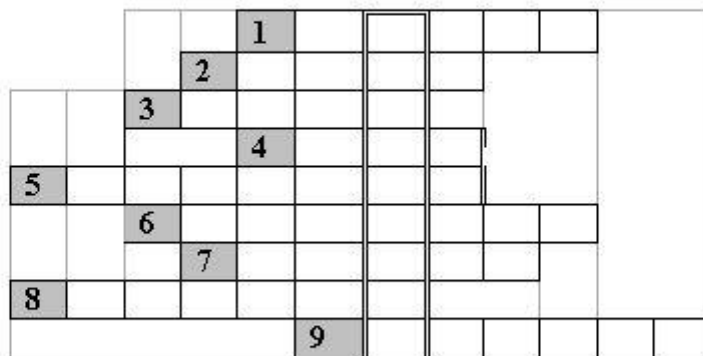
Wykonanie doświadczenia

Ściągamy ostrożnie nożem warstwę zanieczyszczeń z liści , wrzucamy do zlewki , zalewamy to woda destylowaną do wys. 1cm. Wymieszamy roztwór , wlewamy pipeta 20 kropli wywaru z kapusty. Roztwór zmienia kolor- np. niebieski kolor świadczy o odczynie zasadowym.

Karty pracy dla uczniów

Krzyżówka

1. Jeżdżą po niej samochody
2. Potrzebny do życia
3. Pali się w nim, aby ogrzać mieszkanie
4. Leci z komina i zanieczyszcza powietrze
5. Mogą być papierowe lub foliowe
6. Zachęca do zakupów towarów
7. Najpiękniejsza część rośliny
8. Gruby papier
9. Pocisk lub owoc

HASŁO _____ - jest to _____

Zadanie 2

Opisz lub narysuj to wszystko, co w Twoim gospodarstwie domowym wyrzuca się do śmietnika w ciągu jednego tygodnia. Zastanów się, jakich śmieci dałoby się uniknąć i jakie składniki śmieci dałoby się ponownie spożytkować.

Zadanie 3

Ułożenie rozsypani sylabowej:

SE/GRE/GA/CJA/DO/MO/WYCH/OD/PA/DÓW/NA/SZYM/NA/WY/KIEM

Zadanie 4

Zapisz swoje pomysły. Co można zrobić z opakowaniem wykonanym z:

PAPIERU (TEKTURY)

SZKŁA

METALU

TWORZYW SZTUCZNYCH

Karta pracy dla ucznia kl.5-6

Zadanie 1 Zajrzyj do własnego kosza na śmieci!

Opróżnij kosz na śmieci w twoim domu. Wsyp zawartość na duży kawałek folii. Nie zapomnij o założeniu rękawiczek gumowych. Wpisz do pierwszej kolumny tabeli co się w nim znajduje. Zastanów się następnie, co można z tymi odpadami zrobić. Wszystkie odpady organiczne mogą być wykorzystane do kompostownika, który może mieć twoja babcia czy ktoś znajomy na działce. Czy makulaturę, metalowe przedmioty mogą być powtórnie wykorzystane? Pamiętaj można na tych śmieciach nawet nieźle zarobić.

Odpady z twojego kosza na śmieci	Rodzaj odpadu	Czy możliwe jest powtórne ich wykorzystanie?

2. Zadanie 2

Jak zmniejszyć ilość śmieci? Jakie opakowania wybierać w sklepach?

Spróbuj ograniczyć ilość śmieci. Robiąc zakupy możesz wybierać produkty w różnych opakowaniach np. napoje w szklanych butelkach.

Zastanów się, które z następujących artykułów kupiłbyś w sklepie mając na uwadze niezaśmiecanie środowiska?

Zadanie 3.

Wiosną w ogrodzie szkolnym uczniowie zakopią różne rodzaje śmieci: obierki po ziemniakach, puszkę aluminiową, szkło, papier, plastikową butelkę, sznurek lniany, kawałek bawełny. Późną jesienią wykopują zakopane wiosną śmieci i obserwują jak wyglądają zakopane śmieci. Wyciągają wnioski które odpady uległy rozkładowi, które śmieci

Zadanie 4

Tworzymy filmowy Eko-poradnik. Wcześniej uczniowie zapoznają się z segregacją śmieci w naszej gminie Strzelce Opolskie. Zespół klasowy dzieli się na kilka grup-każda grupa przygotowuje film o konkretnych odpadach tj. szkło, plastik, makulatura, metale Na podstawie aktów prawnych i informacji układają scenariusz filmowy. Przygotowują stroje ekologiczne. Uczniowie mogą zaprosić na pokaz swoich rodziców czy znajomych.

Scenariusz zajęć ekologicznych

**NASZA GMINA STRZELCE OPOLSKIE JEST PIĘKNA-DLATEGO WARTO
DBAĆ O JEJ CZYSYTOŚĆ**

CELE ZAJĘĆ

- WZBUDZANIE SZACUNKU DO ZIEMI OJCZYTEJ NASZYCH
DZIADKÓW I OJCÓW
- POZNAĆ NAJPIĘKNIEJSZYCH ZAKĄTKÓW NASZEJ GMINY, KTÓRE
WARTO CHRONIĆ PRZED DEWASTACJĄ I ZAŚMIECANIEM
- KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ - JAK
POSTĘPOWAĆ ABY CHRONIĆ ŚRODOWISKO NATURALNE.

Metody:

- słowna - rozmowa
- oglądowa - pokaz
- czynna - zadania stawiane do wykonania

Formy:

- indywidualna, praca z całą grupą

Pomoce:

- mapa gminy i powiatu, rowery, Strzelce Opolskie, publikacje o Gminie
Strzelce Op, aparaty fotograficzne, laptopy, rzutnik multimedialny ,

Pierwszy etap zajęć

Zajęcia na terenie naszej gminy. Uczniowie podczas wycieczki rowerowej przygotowują dokumentację fotograficzną naszej gminy i powiatu - oczyszczalnia ścieków, park miejski-ścieżka , Hrabiego Renarda, rezerwaty w Parku Krajobrazowym Góra Św. Anny, pomniki przyrody,

Drugi etap

Z zebranych zdjęć przygotowują prezentację multimedialną. Wyszukują w dostępnej literaturze i internecie informacje o zabytkach i największych przedsięwzięciach ekologicznych w w Gminie Strzelce Opolskie.

Trzeci etap

Debata w grupach na temat jakie należy podjąć kroki , aby ludzie dbali o najpiękniejsze zakątki naszej gminy i powiatu, czuli, że każdy mieszkaniec gminy jest jej współwłaścicielem .

INFORMACJE OD AUTORA PAKIETU:

Adresat projektu:

Adresatem zabaw i doświadczeń, kart pracy są uczniowie. Rodzice być odbiorcami wielu przygotowanych przez dzieci zadań tj np. Eko-poradnik filmowy.

Na płycie CD znajdują się dwie prezentacje multimedialne:

**EKO-WIZYTÓWKA GMINY I POWIATU STRZELCE OPOLSKIE
KODEKS MŁODEGO EKOLOGA,
SZLAKIEM HRABIEGO RENARDA**

które mogą służyć jako pomoc naukowa.

BIBLIOGRAFIA:

„Zieloną ścieżką”- edukacja ekologiczna dla ucz. Kl.4-6
www.odpady.strzelceopolskie.pl

Klaudia Nocoń

